NASJONALJUBILEET 2030 – NORGE I TUSEN ÅR?

I 2030 er det tusen år siden en av de mest symbolsterke hendelsene i norsk historie: slaget på Stiklestad 29. juli 1030 hvor Olav Haraldsson døde i et forsøk på å gjenerobre landet. Slaget ble en milepæl i to avgjørende prosesser for fremveksten av Norge: riksdannelsen og kristningen. I tillegg markerer slaget Olavs overgang fra vikingkonge til helgenkonge. Som Olav den hellige ble han raskt det fremste symbolet for det norske riket. Det ser vi tydelig i Norges riksvåpen: løven holder Olavs øks. 1030 er derfor nært knyttet til fortellingene om hvordan Norge har blitt til.

Dette er det historiske utgangspunktet for «Nasjonaljubileet 2030 - Norge i tusen år?» I tillegg bygger jubileet på forståelsen av 1030 som et år som symbolsk vever sammen ulike historier om Norges tilblivelse som både strekker seg lenger bakover og helt frem til vår egen tid. Kjernen i jubileet er riksdannelse, kristning og samspillet mellom de to. Olavsarvens mangfoldige, tusenårige avtrykk utgjør samtidig et vindu inn i temaer som lovgivning, folketro, kultur, migrasjon, tilhørighet, samene som Norges urfolk, forholdet mellom majoritet og minoritet, religion og livssyn, historiebruk og mye mer. 2030 er derfor en unik anledning til å både bli bedre kjent med betydningen av Olav og hendelsene i 1030, og til å rette søkelys mot de mange ulike fortellingene som utgjør historien om hvordan Norge har blitt skapt.

Jubileer er anledninger for både feiring og refleksjon. De er også begivenheter som potensielt etterlater seg et stort samfunnsavtrykk. Nasjonaljubileet 2030 gjør det derfor naturlig å se seg tilbake, samtidig som det forplikter til å se fremover. Våre ønsker for fremtiden formes av det samfunnet vi lever i nå. Samtidig er vår forståelse av fortiden alltid i utvikling. Derfor inviterer jubileet til en bred samtale om vår fortid og veien til vår egen tid og vår fremtid – «Norge i tusen år?» Begrepet nasjonaljubileum speiler både det historiske utgangspunktet og jubileets ambisjon om å engasjere hele landet. Kunnskapsutvikling og deltakelse er bærebjelker i jubileumsgrepet. I tillegg har jubileet et verdigrunnlag bestående av fem punkter, som skal åpne for verdifulle samtaler: 1. Fellesskap – hvordan skaper vi et fellesskap som både tåler og verdsetter forskjeller? 2. Verdier – finnes det et verdigrunnlag som er ufravikelig? 3. Identitet – hvordan forstår og definerer vi oss selv i møte med andre? 4. Arv – hva tar vi med oss fra fortiden og hva leverer vi videre? 5. Fornyelse – hvordan former vi et samfunn i spennet mellom tradisjon og fornyelse? Med utgangspunkt i 1030 sin rolle i norsk historie, er det overordnede målet slik å invitere hele landet til en stor samtale om hva Norge har vært, hva Norge er og hva fremtidens Norge kan og bør være. Slik skal vi skape et jubileum preget av storslåtte opplevelser, meningsfylte møter og varige verdier for både dagens og fremtidens Norge.

Vedtatt av nasjonal jubileumskomité 21.mars 2024